

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 200929

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA

Matèria: ENTORNS DEL DISSENY I DE LES ARTS

Curs: QUART

Semestre: PRIMER

Equip docent: Diego Ramos

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 54h

Hores autònomes: 96h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria està formada per catorze assignatures optatives de caràcter teòric-pràctic vinculades a les disciplines del disseny, l'art i les arts aplicades. Cadascuna d'elles complementa i amplia, a través dels seus continguts, de la pràctica implícita i de l'experimentació, les matèries de formació bàsica i obligatòria referides a l'espai, l'objecte i la imatge.

ARQUITECTURA I PRODUCCIÓ GRÀFICA

AUTOEDICIÓ I PUBLICACIÓ EXPERIMENTAL

CONTEXT AUDIOVISUAL

DISSENY DE SERVEIS

ESPAIS EFÍMERS, LLOC I PRODUCCIÓ

IDEA I MATÈRIA

IDEA I OFICI

IMATGE EXPANDIDA

IMATGE I TEXT

LLOC I ACCIÓ

OBJECTE, SUBJECTE I ACCIÓ

REPRESENTACIÓ

SISTEMES INTERACTIUS I NOUS ENTORNS DE CREACIÓ

TIPOGRAFIA

OBJECTE, SUBJECTE I ACCIÓ.

Assignatura de caràcter optatiu que forma part de la matèria Llenguatges i Creació en Àmbits Específics del 1r semestre de 4rt curs. És un taller teòric-pràctic que complementa els tallers específics de les Mencions de Disseny d'Objecte i Espai i Arts Aplicades. L'assignatura es presenta com un espai d'investigació/experimentació formal, material i conceptual orientat a entendre l'usuari com a centre de les coses. Aprendre a estudiar-lo, analitzar-lo i comprendre'l per tal d'investigar com es relaciona amb el seu context. Al llarg de les sessions s'analitzaran perspectives "mixtes" entre el disseny/art/artesania, relacionades amb l'OBJECTE, el SUBJECTE i l'ACCIÓ i és plantejaran exercicis per tal d'analitzar i/o posar en dubte noves relacions matèriques, formals i conceptuals. Un dels objectius de l'assignatura és que l'alumne sigui capaç de posar-se en dubte, experimentant i aprenent de l'error per tal de trobar/conèixer/aprofundir en les seves habilitats potenciant així un llenguatge propi i diferenciat. A l'alumne també se li presentaran casos específics per aprendre a catalogar la informació derivada de l'experimentació en formats visuals, i se li exigirà l'ús d'aquests en les seves presentacions.

OBJECTIUS

Genèrics:

Anàlitzar: Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític vers als material, objectes i sistemes productius.

Relacionar: Desenvolupar la facultat de relacionar tècniques, materials i disciplines.

Sintetitzar: Desenvolupar la capacitat de síntesi per explicar d'una manera clara, oral i visualment, les propostes.

Idear: Desenvolupar la capacitat d'argumentar una reflexió.

Referenciar: Desenvolupar la capacitat de contextualitzar les propostes en un entorn acotat d'actuació.

Adequar: Ser coherent en totes les decisions preses al llarg d'un projecte.

Materialitzar: Desenvolupar la capacitat creativa i la de generar i utilitzar recursos processuals i comunicatius.

Procés: Desenvolupar la capacitat d'entendre el procés com a motor creatiu.

Exercici 1 - 2 - 3 - 4

Assolir la capacitat d'analitzar els temes concrets de cada exercici (GLOBAL, OBJECTE, SUBJECTE, ACCIÓ)

Utilitzar la capacitat d'observació i d'anàlisi com a eina per a la recerca documental específica per a l'exercici concret.

Desenvolupar recursos instrumentals per a registrar, documentar i classificar la informació.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.
Utilitzar les tècniques adequades de representació i presentació.

Exercici 5

Assolir la capacitat de sintetitzar en un sol exercici les observacions i conclusions dels exercicis previs.
Utilitzar la capacitat d'observació i d'anàlisi com a eina per a la recerca documental específica per a l'exercici concret.
Desenvolupar recursos instrumentals per a registrar, documentar i classificar la informació.
Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.
Utilitzar les tècniques adequades de representació i presentació.
Experimentar amb materials, tècniques específiques i sistemes de producció en els tallers especialitzats de l'escola.
Crear i defensar un discurs propi basat en l'experimentació a través d'un material, objecte, espai o procés de producció

COMPETÈNCIES

E04. Analitzar el context sociocultural contemporani, en permanent transformació, i implicar-se en ell des del treball propi en el camp de les arts i/o els dissenys.
E07. Aplicar les tècniques i les tecnologies adequades en funció del treball que es realitza en el camp de les arts i/o els dissenys.
E12. Comunicar idees, processos i resultats de les fases del treball emprant les tècniques de formalització i recursos expressius (gràfics, audiovisuals i performatius) en funció de la proposta i de l'interlocutor.
E14. Identificar i aplicar els elements bàsics d'un procés d'exploració i anàlisi en un camp concret de les arts i el disseny.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.
T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.
T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.
T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.
T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.
T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E04.31). Analitzar i estudiar l'objecte dissenyat o produït artesanalment posant l'accent en la relació de l'usuari amb un determinat context.
RA2 (E07.24). Projectar i materialitzar l'objecte des de la integració de la perspectiva del disseny i de les arts, potenciant un llenguatge propi i diferenciat.
RA3 (E07.25). Construir la seva proposta amb els materials, eines i recursos tècnics adequats a l'usuari i el context.
RA4 (E12.14). Catalogar la informació derivada de l'experimentació en formats visuals i usar-la en les seves presentacions.
RA5 (E14.16). Qüestionar els atributs matèrics, formals i conceptuals d'un determinat objecte, a fi de trobar altres possibles i inesperats a través de l'experimentació.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Donat el caràcter teòric-pràctic de l'assignatura, aquesta s'estructura de forma de càpsules teòriques i 4 exercicis pràctics.

En les càpsules s'exposaran conceptes i referents lligats a noves perspectives en el món del disseny/art, i els treballs pràctics permetran a l'alumne una reflexió pròpia de les relacions establertes entre l'OBJECTE, el SUBJECTE i l'ACCIÓ. Aquests exercicis els realitzarà l'alumne a l'aula i fora d'ella de forma autònoma aplicant les diferents metodologies exposades a la classe.

A manera d'introducció es plantejaran els exercicis mitjançant el suport de referències i la redacció d'un document escrit que indiqui a l'alumne el tema i treball a realitzar.

Durant el desenvolupament dels projectes es realitzaran revisions i anàlisi de l'evolució del treball que es va desenvolupant per concloure amb la presentació, revisió i les conclusions de tot el grup, per tal de fomentar l'autocrítica i l'anàlisi de projectes.

Al mateix temps que l'alumne assimila aquests conceptes es continuarà amb el treball pràctic a l'aula i el treball autònom fora d'ella per part de l'alumne, amb un suport de tutories per part del professor. Les tutories realitzades pel professor és veuran ampliades/reforçades per la visió d'un tutor convidat que es realitzarà un cop al semestre.

Els diferents projectes que es plantegen en el taller es podran treballar en grup a excepció del últim que es realitzarà individual.

L'alumne presentarà les conclusions de cada exercici al finalitzar aquest, mitjançant recursos audiovisuals/gràfics/matèrics/performatius.

Es plantejaran lectures, visites a exposicions, conferències, presentacions que tinguin relació amb l'assignatura i s'avaluarà la posada en comú del que s'ha vist en elles.

RA.1, 3, 5, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 23, 24 i RA.25.

METODOLOGIA

Al ser una assignatura de taller amb una eminent càrrega pràctica, el pes metodològic recau en el desenvolupament de quatre projectes a través dels quals s'anirà introduint tota una sèrie de temes de debat i eines metodològiques de recerca i creatives que acompanyaran a l'alumne en el desenvolupament de les seves propostes.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 22,5h (15%)

Hores activitats supervisades: 22,5h (15%)

Hores aprenentatge autònom: 96h (64%)

Hores activitats d'avaluació: 9h (6%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: A l'inici de cada projecte el professor farà una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte.

Alhora hauran sessions d'introducció a les temàtiques proposades, siguin referencials, teòriques, tècniques o pràctiques per tal de facilitar la plena integració de coneixements necessaris per al desenvolupament dels projectes.

Resultats d'aprenentatge:

RA.4 (CE11.10)- Diferenciar la particular incidència cultural i la càrrega de valors estètics en la pràctica artística o del disseny.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

RA.17- Reconèixer la multidisciplinarietat com quelcom bàsic i positiu en el futur de la professió.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.
Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne.
Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió Les hores de treball a l'aula es realitzaran seguiments del desenvolupament de la feina i es guiarà a l'alumne mitjançant tutories per donar-li suport en el compliment dels requisits exigits per al desenvolupament dels projectes.
Es plantejaran dinàmiques de treball en grup per proposar qüestions, plantejaments del projecte, generació d'idees, anàlisi de referents ...

Resultats d'aprenentatge:

RA.10 (CE21.12)- Replantejar els límits materials, conceptuals i tècnics de la disciplina.
RA.14 (CE25.8)- Demostrar destresa crítica i metodològica en utilitzar diferents mitjans expressius, siguin digitals o manuals.
A.12 (CE26.10)- Buscar, i trobar en la creació, nous llenguatges, a través de la incertesa i l'ambigüitat.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.
Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.
Descripció L'alumne haurà de desenvolupar el treball teòric i pràctic proposat en els tallers de forma autònoma, per tal de completar els temes i projectes proposats a classe. Posteriorment s'avaluarà mitjançant el seguiment en les activitats supervisades.
Resultats d'aprenentatge:
RA.5 (CE14.5)- Utilitzar recursos tècnics i conceptuals a partir d'una apropiació i transformació personalitzada de les eines materials i dels conceptes.
A.12 (CE26.10)- Buscar, i trobar en la creació, nous llenguatges, a través de la incertesa i l'ambigüitat.
RA.21- Catalogar, emmagatzemar i categoritzar la informació que rebem per tal de fer-ne un ús òptim i eficient.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.
Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.
Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general de l'assignatura en l'última fase d'aquesta.
Proves de procés i presentació del treball pràctic realitzat a l'aula i del treball autònom.
Resultats d'aprenentatge:
RA.9 (CE20.11)- Prendre distància en relació al treball propi respecte de les valoracions crítiques tant pròpies com alienes.
RA.13 (CE27.5)- Reconèixer les qualitats i capacitats intel·lectuals i personals.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 85% de classes, en cas contrari l'avaluació final baixarà considerablement. Per poder superar l'assignatura s'han d'haver realitzat i lliurat tots els treballs del curs dins dels terminis fixats. La nota final serà la mitjana ponderada entre les parts específiques avaluable, tenint en compte el procés d'aprenentatge de l'alumne i la qualitat del seu treball autònom.

Les absències justificades, com malalties, podran ser estudiades i pactades amb el professor per recuperar treballs o parts pendents de finalitzar.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (45%)
Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (45%)

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

L'avaluació de l'assignatura es basa en el grau de consecució dels continguts segons els següents criteris d'avaluació.

El seguiment dels treballs és continu i totes les correccions seran tingudes en compte pel professor per a l'avaluació. Els criteris d'avaluació segueixen de manera flexible i oberta la interpretació que la direcció del exercici específic faci dels objectius, de la metodologia i de la planificació del treball. A més de l'avaluació contínua, al final de cada exercici, cada projecte serà objecte de qualificació d'acord amb els següents criteris:

- 1.- Coherència amb els objectius de l'assignatura tant generals com específics.
- 2.- Rigor en la planificació de temps i coherència en el seguiment de la planificació.
- 3.- Coherència interna del projecte en les relacions concepte - procés / prova -erros.
- 4.- Claredat, qualitat i coherència en la comunicació i presentació del projecte.

S'avaluarà els resultats d'aprenentatge mitjançant els següents criteris de qualificació: - Treballs pràctics puntuats en una escala de 1-10. La mitjana d'aquests treballs o les seves parts, suposarà el 90% de la nota final. - La puntuació inferior a 5 o el no lliurament d'un treball o activitat en la data estipulada, suposarà la no superació d'aquest. - El 10% restant vindrà determinat per l'assistència a classe. Participació i interès mostrat.

La formalització dels treballs dependrà de la tipologia específica de cada exercici (maquetes, prototips, mostres de materials, vídeo, animació)

Comunicació oral (S'ha d'utilitzar el recurs específic que sigui eficaç per comunicar en cada cas: Exemples: pissarra, PWP, música, objectes, etc.

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.
2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.
3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 70% de les hores lectives presencials.

EXERCICI GLOBAL

DURADA 1 SETMANA

5% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.4, RA.8, RA.9, RA.11, RA.13, RA.17, RA18., RA.19

EXERCICI OBJECTE

DURADA 3 SETMANES

10% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.4, RA.8, RA.9, RA.11, RA.13, RA.17, RA18., RA.19

EXERCICI SUBJECTE

DURADA 3 SETMANES

10% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.4, RA.8, RA.9, RA.11, RA.13, RA.17, RA18., RA.19

EXERCICI ACCIÓ

DURADA 3 SETMANES

10% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.4, RA.8, RA.9, RA.11, RA.13, RA.17, RA18., RA.19

EXERCICI C.O.S.A

DURADA 8 SETMANES

55% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.4, RA.8, RA.9, RA.11, RA.13, RA.17, RA18., RA.19

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

ASSISTÈNCIA A CLASSE

10% NOTA

Resultats d'aprenentatge: RA.5, RA.6, RA.10, RA.11, RA.12, RA.14, RA15., RA.20, RA. 21

BIBLIOGRAFIA

AICHER, Otl. El mundo como proyecto. GG Diseño. Barcelona, 1994
AZÚA, Martín. Del producte a l'objecte. Per una revalorització de l'entorn material. Temes de Disseny vol.27, Elisava, 2011.
BAUDRILLARD, Jean. El sistema de los objetos. Siglo XXI, Méjico, 1997.
BAUMAN, Zygmunt. Vida Líquida. Paidós Estado y Sociedad, 2005.
CHARNY, Daniel. The Power of making. V&A Publishing, 2011
CHOMSKY, Noam. Política y cultura a finales del siglo XX, Ariel, Barcelona, 1994
DE FUSCO, Renato. Historia del diseño. Santa&Cole, Los ojos fértiles, 2005
DONALD, Norman. El diseño de los objetos del futuro (la interacción entre el hombre y la máquina). Ed. Paidós, 2010
DONALD, Norman. El diseño emocional. Ed. Paidós, 2005
GAMPER, Martino. 100 chairs in 100 days its 100 ways. Dent de Leon, Londres, 2011.
GUAYABERO, Óscar. Offjetos (conceptos y diseños para un cambio de siglo). Museu de les Arts Decoratives, 2006.
HESKETT, John. El diseño en la vida cotidiana. GG Diseño, 2002
LIPOVETSKY, Gilles. La felicidad paradójica. Ensayo sobre la sociedad de hiperconsumo. Anagrama, 2007
MORRISON, Jasper & FUKUSAWA, Naoto. Supernormal, sensations of the ordinary. Lars Müller Publishers, 2007
MUNARI, Bruno. Como nacen los objetos. Apuntes para una metodología proyectual. Barcelona: Gustavo Gili. 1983
RICARD, André. La aventura creativa. Las raíces del diseño. Ariel, 2000
SENNETT, Richard. El artesano. Anagrama, 2009.
SUDJIC, Deyan. El lenguaje de las cosas. Turner Publicaciones, 2009
VERDÚ, Vicente. El estilo del mundo. La vida en el capitalismo de ficción. Anagrama, 2003
WAGENSBERG, Jorge. La rebelión de las formas: o cómo perseverar cuando la incertidumbre aprieta. Tusquets Editores, Barcelona, 2004

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

Sessió 1

Presentació assignatura
Referents GLOBALS
Presentació exercici GLOBAL
Treball exercici GLOBAL
Tutories grup/individuals

Sessió 2

Presentació resultats exercici GLOBAL
Referents OBJECTE
Presentació exercici OBJECTE
Treball autònom exercici OBJECTE
Tutories grup/individuals

Sessió 3

Referents OBJECTE
Treball exercici OBJECTE
Tutories grup/individuals

Sessió 4

Presentació resultats exercici OBJECTE
Referents SUBJECTE

Presentació exercici SUBJECTE
Treball autònom exercici SUBJECTE
Tutories grup/individuals

Sessió 5
Referents SUBJECTE
Treball exercici SUBJECTE
Treball autònom exercici SUBJECTE
Tutories grup/individuals

Sessió 6
Presentació resultats exercici SUBJECTE
Referents ACCIÓ
Presentació exercici ACCIÓ
Treball autònom exercici ACCIÓ
Tutories grup/individuals

Sessió a 7
Referents ACCIÓ
Treball exercici ACCIÓ
Treball autònom exercici ACCIÓ
Tutories grup/individuals

Sessió 8
Presentació resultats exercici ACCIÓ
Referents C.O.S.A
Presentació exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A
Tutories grup/individuals

Sessió 9
Referents GENÈRICS
Treball exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A
Tutories grup/individuals

Sessió 10
Referents GENÈRICS
Treball exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A
Tutories grup/individuals

Sessió 11
Referents GENÈRICS
Treball exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A
Tutories grup/individuals

Sessió 12
Conferència tutor convidat
Treball exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A
Tutories tutor convidat

Sessió 13
Referents GENÈRICS
Treball exercici C.O.S.A
Treball autònom exercici C.O.S.A

Tutories grup/individuals

Sessió 14

Referents GENÈRICS

Treball exercici C.O.S.A

Treball autònom exercici C.O.S.A

Tutories grup/individuals

Sessió 15

Referents GENÈRICS

Treball exercici C.O.S.A

Treball autònom exercici C.O.S.A

Tutories grup/individuals

Sessió 16

Referents GENÈRICS

Treball exercici C.O.S.A

Treball autònom exercici C.O.S.A

Tutories grup/individuals

Sessió 17

Presentació resultats exercici C.O.S.A

Sessió 18

Setmana de tancament